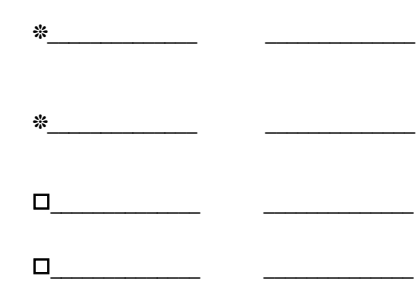
نام: **نام خانوادگی:** **شماره صندلی:** **پایه و رشته:**	اداره کل آموزش و پرورش استان البرز مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۳ کرج دبیرستان غیردولتی اندیشه برنا دوره اول و دوم متوسطه	نام درس: **فارسی هفتم** دبیر: **حبیب حسن‌زاده** تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۶ مدت آزمون: ۶۰ دقیقه تعداد سؤالات: ۱۰ تعداد صفحات: ۲

ردیف	شرح سؤال	بارم
۱	**معنی واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید.** زنگ تفریح را که **زنجره** زد با هریک از آنان آشنایی **دیرینه** دارم. آسمان مثل یک **تبسّم** شد فتاد از پای کرد از **عجز** فریاد	۱
۲	**واژه‌هایی را که از نظر املایی درست است، مشخص کنید.** اینان (**صلاح _ سلاح**) و پاکدامنی جوانان را نمی‌بینند. به (**جرعت _ جرئت**) کرد روزی بال و پر بال جا نگرفت دیگر، (**تغصیر _ تقصیر**) من که نیست. جویبار (**ذلال _ زلال**) زندگی را گِل‌آلود نکنیم.	۱
۳	**برای هر کدام از واژگان زیر، یک هم‌خانواده بنویسید.** فهم: ..... محتاج: ..... فهم: ..... اخراج:	۱
۴	**نقش دستوری واژه‌های جملهٔ روبه‌رو را بنویسید.** حمید، انشای خود را در کلاس خواند. **نهاد:** ..... مفعول: ..... متمم: ..... فعل:	۱
۵	**جمله‌های جدول زیر را بخوانید و نوع هریک را با گذاشتن نشانهٔ ضربدر در خانهٔ خود مشخص کنید.**	۱

جمله	خبری	امری	پرسشی	عاطفی
چه هوای پاک و دلچسبی!				
برادرم وکیل موفق دادگستری است.				
دانش‌آموزان عزیزم! درستان را بخوانید.				
آیا درختان سرسبز باغ و صحرا را دیده‌ای؟				

۶	**جاهای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید.** الف) به واژه‌هایی که معمولاً در ابتدای جمله می‌آیند و انجام کاری و یا داشتن حالتی به آن‌ها نسبت داده می‌شود، ..... می‌گویند. ب) در فارسی امروز، حرفِ «را»، نشانهٔ ..... می‌باشد.	۱

www-kanoon-ir

۷	**نمودار گرافیکی زیر را با دقت نگاه کنید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.** الف) نام این قالب شعری چیست؟ ب) این قالب شعری، نام دیگری هم دارد. آن را بنویسید.	۱
۸	**شعر زیر را بخوانید و قافیه‌های آن‌ها را مشخص کنید.** قطرهٔ دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریاهای خویش بی‌ادب تنها نه خود را داشت بد بلکه آتش در همه آفاق زد قافیه‌های بیت اول: ..... / ..... قافیه‌های بیت دوم: ..... /	۱
۹	**رکن‌های (اجزا) تشبیه را در عبارت زیر مشخص کنید.** مادر، مانند چراغی است که خانه را روشن می‌کند. مشبه: ..... مشبه‌به: ..... وجه شبه: ..... ادات تشبیه:	۱
۱۰	**آرایهٔ درست را مشخص کنید.** الف) مثل یک شاخه گل، جوانه بزن مثل یک چشمه‌سار، جاری شو تضاد☐ مراعات نظیر☐ ب) بر درختی شکوفه‌ای خندید در کتابی، بهار معنا شد جان‌بخشی☐ تشبیه☐ پ) توی گلدسته‌های یک گنبد روز و شب، زائر حرم باشیم کنایه☐ مراعات نظیر☐ ت) صدهزاران دام و دانه است ای خدا ما چو مرغان حریصی بی‌نوا تشبیه ☐ تکرار ☐	۱
	پیروز باشید. **حبیب حسن‌زاده**	۱۰

www-kanoon-ir

<table>
<tr><th>ردیف</th><th>شرح سؤال</th><th>بارم</th></tr>
<tr><td>۱</td><td>معنی واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید.
زنگ تفریح را که <u>زنجره</u> زد (سیرسیرک) با هریک از آنان آشنایی <u>دیرینه</u> دارم. (قدیمی)
آسمان مثل یک <u>تبسّم</u> شد (لبخند) فتاد از پای کرد از <u>عجز</u> فریاد (ناتوانی، ضعف)</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۲</td><td>واژه‌هایی را که از نظر املایی درست است، مشخص کنید.
اینان (<u>صلاح</u> _ سلاح) و پاکدامنی جوانان را نمی‌بینند. به (<u>جرعت</u> _ <u>جرئت</u>) کرد روزی بال و پر بال
جا نگرفت دیگر، (<u>تغصیر</u> _ <u>تقصیر</u>) من که نیست. جویبار (<u>ذلال</u> _ <u>زلال</u>) زندگی را گِل‌آلود نکنیم.</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۳</td><td>برای هر کدام از واژگان زیر، یک هم‌خانواده بنویسید.
اِعجاز: معجزه محتاج: حاجت (احتیاج) فهم: فهیم (مفهوم) اخراج: خرج (خارج)</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۴</td><td>نقش دستوری واژه‌های جملهٔ روبه‌رو را بنویسید. <u>حمید، انشای خود را در کلاس خواند.</u>
نهاد: حمید مفعول: انشا متمم: کلاس فعل: خواند</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۵</td><td>جمله‌های جدول زیر را بخوانید و نوع هریک را با گذاشتن نشانهٔ ضربدر در خانهٔ خود مشخص کنید.
<table>
<tr><th>جمله</th><th>خبری</th><th>امری</th><th>پرسشی</th><th>عاطفی</th></tr>
<tr><td>چه هوای پاک و دلچسبی!</td><td></td><td></td><td></td><td>—</td></tr>
<tr><td>برادرم وکیل موفق دادگستری است.</td><td>—</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>دانش‌آموزان عزیزم! درستان را بخوانید.</td><td></td><td>—</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>آیا درختان سرسبز باغ و صحرا را دیده‌ای؟</td><td></td><td></td><td>—</td><td></td></tr>
</table></td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۶</td><td>جاهای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید.
الف) به واژه‌هایی که معمولاً در ابتدای جمله می‌آیند و انجام کاری و یا داشتن حالتی به آن‌ها نسبت داده می‌شود، نهاد می‌گویند.
ب) در فارسی امروز، حرفِ «را»، نشانهٔ مفعول می‌باشد.</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۷</td><td>نمودار گرافیکی زیر را با دقت نگاه کنید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.
_____ _____*
_____ _____*
_____ _____□</td><td>۱</td></tr>
</table>

www-kanoon-ir

	□_____ _____ الف) نام این قالب شعری چیست؟ **چهارپاره** ب) این قالب شعری، نام دیگری هم دارد. آن را بنویسید. **دوبیتی‌های پیوسته**	
۸	**شعر زیر را بخوانید و قافیه‌های آن‌ها را مشخص کنید.** قطرهٔ دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریاهای خویش بی‌ادب تنها نه خود را داشت بد بلکه آتش در همه آفاق زد قافیه‌های بیت اول: **پیش** / **خویش** قافیه‌های بیت دوم: **بد** / **زد**	۱
۹	**رکن‌های (اجزا) تشبیه را در عبارت زیر مشخص کنید.** مادر، مانند چراغی است که خانه را روشن می‌کند. مشبه: **مادر** مشبه‌به: **چراغ** وجه شبه: **روشن می‌کند (روشن‌کردنِ خانه)** ادات تشبیه: **مانند**	۱
۱۰	**آرایهٔ درست را مشخص کنید.** الف) مثل یک شاخه گل، جوانه بزن مثل یک چشمه‌سار، جاری شو تضاد ☐ مراعات نظیر ☒ ب) بر درختی شکوفه‌ای خندید در کتابی، بهار معنا شد جان‌بخشی ☒ تشبیه ☐ پ) توی گلدسته‌های یک گنبد روز و شب، زائر حرم باشیم مراعات نظیر ☒ کنایه ☐ ت) صدهزاران دام و دانه است ای خدا ما چو مرغان حریصی بی‌نوا تشبیه ☒ تکرار ☐	۱
	پیروز باشید. **حبیب حسن‌زاده**	۱۰